

Ο δρόμος των 40 ημερών για τη Φάτνη - Του Μητροπολίτη Φλωρίνης Ειρηναίου

[Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Φλωρίνης, Πρεσπών και Εορδαίας](#)

Η Αγία μας Εκκλησία χαρίζει στον άνθρωπο μια πνευματική πορεία αναβάσεως. Ένα δρόμο αγάπης, ταπεινώσεως και φωτισμού που δεν είναι ανθρώπινη επινόηση αλλά θεόπνευστη παιδαγωγία. Η νηστεία που ξεκίνησε πριν λίγες μέρες ως έννοια, δεν είναι στέρηση αλλά μια ευκαιρία να συναντήσει ο άνθρωπος τον Θεό. Δεν είναι άρνηση αλλά γέννηση. Δεν είναι καταπίεση αλλά απελευθέρωση.

Ανάμεσα στις καθιερωμένες περιόδους νηστείας της Εκκλησίας ξεχωρίζει αυτή των Χριστουγέννων. Μια προετοιμασία χαράς και ειρήνης. Μια πορεία που οδηγεί στη Μητρόπολη των Εορτών, τη Γέννηση του Χριστού. Είναι πρόσκληση να γίνει η ψυχή μας Βηθλεέμ, φάτνη ταπεινή γεμάτη φως και χαρά.

Η νηστεία των Χριστουγέννων διαρκεί σαράντα ημέρες, αριθμός με μεγάλη

σημασία στην Αγία Γραφή. Ο Χριστός μας νήστεψε σαράντα ημέρες: «Και όταν ο Ιησούς νήστεψε σαράντα ημέρες και σαράντα νύχτες στο τέλος πείνασε¹».

Ο Μωυσής παρέμεινε στο Σινά σαράντα ημέρες για να λάβει τον Νόμο. Ο Προφήτης Ηλίας πορεύθηκε σαράντα ημέρες έως το όρος Χωρήβ για να ακούσει τη φωνή του Θεού. Στην Αγία Γραφή, ο αριθμός αυτός σηματοδοτεί προετοιμασία, κάθαρση, και αποκάλυψη.

Η περίοδος αυτής της νηστείας είναι χαρμόσυνη. Δεν έχει το αυστηρό τυπικό της Μεγάλης Τεσσαρακοστής του Πάσχα. Επιτρέπεται το ψάρι μέχρι τις 17 Δεκεμβρίου. Η Εκκλησία μας προσκαλεί να ετοιμαστούμε όχι εξωτερικά αλλά εσωτερικά.

Ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος διδάσκει² ότι η νηστεία είναι πνευματικό φαρμακείο. Θεραπεύει την υπερβολή. Καθαρίζει τον νου. Σιωπά τις επιθυμίες. Διδάσκει εγκράτεια και ταπείνωση. Ο Μέγας Βασίλειος τονίζει³ ότι νηστεία δεν είναι μόνο η αποχή από τροφές αλλά κυρίως η αποχή από τα πάθη. Η γλώσσα να νηστεύει από την κατάκριση. Ο νους από τους πονηρούς λογισμούς. Η καρδιά από τη μνησικακία.

Ο Προφήτης Ησαΐας περιγράφει τον πυρήνα της αληθινής νηστείας: «Λύε όλα τα δεσμά της αδικίας λύσε τους κόμπους των καταπιεσμένων άφησε ελεύθερους όσους κακοποιούνται και σύντριψε κάθε ζυγό. Μοίρασε τον άρτο σου σε όσους πεινούν και φέρε στο σπίτι σου τους άστεγους φτωχούς. Όταν δεις κάποιον γυμνό ένδυσέ τον και μην αδιαφορείς για τον αδελφό σου⁴».

Η νηστεία είναι μια προσωπική ενδοσκόπηση του εαυτού μας. Απαιτεί λοιπόν βήματα και όχι άλματα. Απλότητα και κατάνυξη αυτό χρειάζεται η κοινωνία μας. Ο Άγιος Ισαάκ ο Σύρος σημειώνει⁵ ότι οδηγεί στην ειρήνη του νου. Και στην εποχή μας, όπου ο άνθρωπος πνίγεται από άγχος και υπερβολή, η νηστεία γίνεται πνευματική ανάσα.

Ο Απόστολος Παύλος τονίζει: «Η σωματική άσκηση έχει κάποια ωφέλεια, η ευσέβεια όμως είναι ωφέλιμη για όλα επειδή έχει υπόσχεση για την παρούσα ζωή και για τη μελλοντική⁶».

Η νηστεία ενώνει τη σωματική με την ψυχική ασκητικότητα σε έναν δρόμο φωτισμού.

Είναι πράξη ελευθερίας και αγάπης. Κινεί την καρδιά προς τον άλλον. Διαβάζουμε στις επιστολές του Αποστόλου των Εθνών για την άκρα ταπείνωση του Χριστού: «Άδειασε τον εαυτό Του από τη δόξα Του και πήρε μορφή δούλου αφού έγινε όμοιος με τους ανθρώπους⁷».

Η Γέννα του Χριστού είναι η πηγή της αγάπης. Η νηστεία είναι η μίμηση της προσφοράς αυτής. Είναι η φιλανθρωπία, η συμπόνια, ο λόγος που παρηγορεί, η συγχώρηση που απελευθερώνει. «Ντυθείτε λοιπόν σπλάχνα ελέους καλοσύνη ταπεινοφροσύνη πραότητα μακροθυμία⁸». Αυτή είναι η νηστεία που αλλάζει τον άνθρωπο και τον γεμίζει φως.

Η νηστεία είναι το κάλεσμα να γίνουμε νέο δημιούργημα. Ο Ευαγγελιστής Ιωάννης περιγράφει το κορυφαίο μυστήριο: «Και ο Λόγος έγινε άνθρωπος και κατοίκησε ανάμεσά μας και είδαμε τη δόξα Του δόξα ως μονογενούς από τον Πατέρα γεμάτος χάρη και αλήθεια⁹».

Ο άνθρωπος που νηστεύει καθαρίζει την καρδιά του. Αδειάζει τον εαυτό του από τα πάθη για να γίνει δεκτικός της χάριτος. Ο Παύλος γράφει: «Να αποβάλλετε τον παλιό άνθρωπο που φθείρεται από τις επιθυμίες της απάτης και να ανανεώσετε στο πνεύμα του νου σας. Να ντυθείτε τον νέο άνθρωπο που έχει δημιουργηθεί σύμφωνα με τον Θεό μέσα στη δικαιοσύνη και την αγιότητα της αλήθειας¹⁰».

Εδώ χρειάζεται όμως ο άνθρωπος μια σημαντική βοήθεια. Η Θεία Κοινωνία είναι η κορυφή της προετοιμασίας. Είναι η ένωση με Εκείνον που γεννιέται για την αγάπη του κόσμου. Ας μὴν το ξεχνούμε ποτέ αυτό.

Η Άγια Νύχτα την οποία εύχομαι και πάλι να ζήσουμε είναι το σημείο όπου ο ουρανός συναντά τη γη. Οι άγγελοι αναγγέλλουν: «Σας φέρνω χαρμόσυνη είδηση που θα γεμίσει με χαρά όλο τον λαό. Σήμερα γεννήθηκε για σας στη πόλη του Δαβίδ ο Σωτήρας που είναι ο Χριστός Κύριος¹¹».

Η χαρά αυτή δεν εξαρτάται από φωτισμούς και εξωτερικά στοιχεία. Είναι εσωτερική κατάσταση. Είναι η ειρήνη του Χριστού που γεννιέται μέσα στην καρδιά του ανθρώπου. Η νηστεία των Χριστουγέννων είναι ο δρόμος των σαράντα ημερών που οδηγεί στη Μητρόπολη των Εορτών. Είναι πρόσκληση να ανοίξουμε την καρδιά μας, να ταπεινωθούμε, να αγαπήσουμε και να φωτιστούμε από τον αστέρα της Βηθλεέμ.

Επιτρέψτε μου σε αυτό το σημείο να απευθύνω τέσσερις πατρικές και καρδιακές συμβουλές προς όλους τους πιστούς της τοπικής μας Εκκλησίας. Αγαπητοί μου αδελφοί και αδελφές εν Κυρίω, για να ζήσουμε αυτή την πνευματική περίοδο σας

παρακαλώ:

Πρώτον, να εκκλησιαστείτε τις άγιες αυτές ημέρες της προετοιμασίας και να συμμετέχετε στις Ακολουθίες.

Δεύτερον, να προσέλθετε στο Μυστήριο της Ιεράς Εξομολογήσεως ώστε να αφήσετε πίσω σας κάθε βάρος.

Τρίτον, να κοινωνήσετε το Σώμα και το Αίμα του Χριστού για να γίνει η καρδιά σας φάτνη καθαρή και φωτεινή.

Τέταρτον, να προετοιμάσετε τις οικογένειες και τα σπίτια σας με ειρήνη, ενότητα και αγάπη για τη Γέννηση του Χριστού.

Η Εκκλησία μας προσκαλεί με τον προεόρτιο ύμνο όλους μας, «Ετοιμάζου Βηθλεέμ¹²», υπενθυμίζοντας ότι κάθε καρδιά μπορεί να γίνει τόπος της Γεννήσεως. Ας ευχηθούμε φέτος να το κατορθώσουμε όλοι μας.

Με πατρική αγάπη και ευχές

Ο Μητροπολίτης σας Ο Φλωρίνης Πρεσπών και Εορδαίας Ειρηναίος

Παραπομπές:

1. Ματθαίος 4, 2
2. Ιωάννης Χρυσόστομος, Περί νηστείας, PG 49, 207
3. Μέγας Βασίλειος, Ομιλία περί νηστείας Α', PG 31, 168D
4. Ησαΐας 58, 6-7
5. Ισαάκ ο Σύρος, Ασκητικοί Λόγοι
6. Α' Τιμοθέου 4, 8
7. Φιλιππησίους 2, 7
8. Κολοσσαείς 3, 12
9. Ιωάννης 1, 14
10. Εφεσίους 4, 22-24

11. Λουκάς 2, 10-11

12. Προεόρτιο Απολυτίκιο των Χριστουγέννων